

Sygn. akt I Ca 258/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 września 2015 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SO Elżbieta Zalewska-Statuch

SO Iwona Podwójniak

Protokolant st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu w dniu 09 września 2015 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy z powództwa M. M.

przeciwko Kancelarii (...) spółki z o.o. z siedzibą w miejscowości B.

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Łasku

z dnia 13 maja 2015 roku, sygn. akt I C 821/14

1. oddala apelację,

2. zasądza od powoda M. M. na rzecz pozwanej Kancelarii (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w miejscowości B. kwotę 948 (dziewięćset czterdzieści osiem) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I Ca 258/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 maja 2015 roku Sąd Rejonowy w Łasku oddalił powództwo M. M. przeciwko Kancelarii (...) Sp. z o.o. z siedzibą w miejscowości B.

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji i wydanie, a także orzekł o kosztach procesu.

Z powyższym orzeczeniem nie zgodził się powód, zaskarżając je w całości. Apelujący zarzucił przedmiotowemu wyrokowi błędne ustalenie przez Sąd pierwszej instancji, że żądanie powoda dot. wydania przez pozwanego korzyści majątkowej uzyskanej z egzekucji ruchomości stanowiącej własność powoda nie może być oparte na treści art. 405 k.c., a w rezultacie nieuzasadnione przyjęcie, że pozwana nie jest bezpodstawnie wzbogacona kosztem majątku powoda.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości, a tym samym nakazanie pozwanemu wydania powodowi sumy uzyskanej przez niego w toku egzekucji, w której zajęto pojazd

stanowiący wyłączną własność powoda, w kwocie 6 897,79 zł, a ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu od pozwanego na rzecz powoda według norm przepisanych za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie w całości apelacji powoda oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Na mocy art. 387 § 2¹ k.p.c. Sąd Okręgowy ograniczył uzasadnienie do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, ponieważ Sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego ani nie zmienił ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji, a w apelacji nie zgłoszono zarzutów dotyczących tych ustaleń.

Należy tylko dodać, że Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, a na jego podstawie poczynił adekwatne do treści materiału dowodowego ustalenia faktyczne. Ustalenia te Sąd Odwoławczy przyjmuje za własne, nie znajdując potrzeby ich ponownego szczegółowego przytaczania.

Omawiając zarzut naruszenia art. 405 k.c. poprzez odmowę jego zastosowania przez Sąd pierwszej instancji, należy zwrócić uwagę na funkcję powództwa o zwolnienie zajętego przedmiotu od egzekucji.

Istotą roszczenia mającego swe oparcie w art. 841 § 1 k.p.c. jest ochrona praw podmiotowych osoby trzeciej naruszonych przez prowadzoną zgodnie z przepisami prawa procesowego egzekucję. Powództwo to ma na celu wyjęcie przedmiotu spod egzekucji, a więc zapobieżenie możliwości zaspokojenia się wierzyciela. Staje się bezprzedmiotowe po zaspokojeniu wierzyciela. Oznacza to, że przedmiotowe powództwo może odnieść skutek, jeżeli w chwili zamknięcia rozprawy egzekucja jest jeszcze prowadzona. Przedmiotem egzekucji z rzeczy ruchomej jest ta rzecz, a w razie jej sprzedaży przez komornika - środki pieniężne uzyskane ze sprzedaży. Rozstrzyga o tym cel egzekucji, którym jest zaspokojenie wierzyciela; egzekucja z rzeczy ruchomej zmierza do jej sprzedaży i przeznaczenia uzyskanych środków na poczet egzekwowanej wierzytelności. Czas trwania tej egzekucji wyznaczają dwie czynności - dokonanie zajęcia rzeczy ruchomej oraz przekazanie środków uzyskanych ze sprzedaży osobie uprawnionej (wierzycielowi), chyba że wcześniej postępowanie egzekucyjne zostanie umorzone. Skoro zatem art. 841 k.p.c. uprawnia osobę trzecią do żądania zwolnienia zajętego przedmiotu od egzekucji, która narusza jej prawa, nie czyniąc różnicy, o jaki przedmiot chodzi, należy przyjąć, że dotyczy przedmiotu egzekucji

w całym czasie jej trwania, a więc od zajęcia do chwili przekazania kwoty uzyskanej z jej sprzedaży wierzycielowi. (zob. wyrok SA w Szczecinie z dnia 11 grudnia 2014 r, I ACa 444/13, Lex nr 1668683).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy trzeba przypomnieć, że powód zgłosił swoje zmodyfikowane żądanie nakazania pozwanemu wydania powodowi sumy uzyskanej w toku egzekucji na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2015 roku (k. 70), a więc kilka miesięcy po rozdysponowaniu przez komornika uzyskaną ze sprzedaży ruchomości kwotą 8.650 zł (k. 78 – 79).

W związku z tym należy zauważyć, że egzekucja w stosunku do kosiarki oraz samochodu M. M. została zakończona już w dniu 31 lipca 2014 roku, ponieważ wymienione przedmioty nie tylko zostały sprzedane, lecz także pieniądze uzyskane ze zbycia tychże składników majątkowych zostały przekazane częściowo na poczet kosztów postępowania egzekucyjnego, a w pozostałym zakresie przekazane wierzycielowi.

Dlatego słusznie przyjął Sąd Rejonowy, że skoro w chwili zamknięcia rozprawy kwota 6.807,79 zł była już wydana wierzycielowi, nie było podstawy do zwolnienia jej od egzekucji na podstawie art. 841 § 1 k.p.c., ponieważ egzekucja w tym zakresie była już zakończona.

Z kolei wskazywany przez powoda art. 405 k.c. jako podstawa prawna zmodyfikowanego powództwa nie może znaleźć zastosowania w niniejszym postępowaniu.

Kwestia ewentualnego bezpodstawnego wzbogacenia się pozwanego nie mogłaby podlegać rozważeniu w postępowaniu o zwolnienie spod zajęcia, które jest ściśle związane z biegiem postępowania egzekucyjnego. Przesądza to o nieskuteczności powoływania się powoda w niniejszej sprawie na zarzut bezpodstawnego wzbogacenia pozwanego.

Powództwo z art. 841 k.p.c. najpóźniej można wytoczyć do chwili zakończenia postępowania egzekucyjnego. Później osoba trzecia może jedynie żądać, w drodze odrębnego powództwa, zwrotu wyegzekwowanego świadczenia lub naprawienia szkody wyrządzonej na skutek skierowania egzekucji do danego przedmiotu (zob. wyrok SN z dnia 18 lutego 2004 r. V CK 233/03, Lex nr 550934; O. Marcewicz, komentarz do art. 841 k.p.c., teza 2., Lex/el.; H. Pietrkowski, komentarz do art. 841 k.p.c., teza 2., Lex/el.).

W związku z powyższym Sąd Okręgowy w punkcie 1. sentencji oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2. sentencji na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., a zatem zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, który powód przegrał w instancji odwoławczej w całości.

Sąd zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 948 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, na którą to sumę złożyły się następujące kwoty: 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego, którą to kwotę Sąd ustalił w oparciu o § 6 pkt 4), § 12 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 490.) oraz 348 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu pełnomocnika pozwanego na rozprawę, stosownie do przedłożonego spisu kosztów.